

Protokoll fört vid pleniföredragning
Regeringskansliet
Enheten för rättsliga och internationella frågor

Närvarande

KS-CG-MP-NF-TA-MN-WV

Frånvarande

Justerat

Omedelbart

Ordförande

L a n t r å d
Katrín Sjögren

Föredragande

Minister
Nina Fellman

Protokollförare

Rättssakkunnig
Pamela Baarman

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 17

Utrikesministeriets begäran om utlåtande om undertecknandet av partnerskapsavtal mellan EU, dess medlemsstater och Malaysia, samt mellan EU, dess medlemsstater och Singapore

ÅLR 2018/6580

550 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt tillstålla utrikesministeriet ett utlåtande i enlighet med **bilaga 1, Rk1a18P14**.

Nr 18

Lagtingets begäran om yttrande över republikens presidents framställning till Ålands lagting om godkännande av lagen om sättande i kraft de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Australien, å andra sidan

ÅLR 2018/6658

551 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt tillstålla lagtinget ett yttrande i enlighet med **bilaga 2, Rk1a18P14**.

Utrikesministeriet/
Avd. för Asien och Amerika
kirjaamo.um@formin.fi
asa-10@formin.fi

Hänvisning
HEL7M1557-10

Kontaktperson
Pamela Baarman

Ärende
**BEGÄRAN OM UTLÅTANDE OM UNDER-
TECKNANDET AV PARTNERSKAPSAVTAL
MELLAN EU, DESS MEDLEMSSTATER OCH
MALAYSIA, SAMT MELLAN EU, DESS
MEDLEMSSTATER OCH SINGAPORE**

Utrikesministeriet har den 3 augusti 2018 begärt Ålands landskapsregerings synpunkter dels på undertecknandet av ett avtal om partnerskap och samarbete mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Singapore, å andra sidan, samt dels på undertecknandet av ett ramavtal om partnerskap och samarbete mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Malaysia, å andra sidan.

Avsikten är att dessa två avtal ska undertecknas av medlemsstaterna i oktober 2018.

Partnerskapsavtalen är till karaktären så kallade blandavtal, där bestämmelserna som ingår dels hör till EU:s, dels till medlemsstaternas behörighet.

Landskapsregeringen utgår från att de fall avtalsbestämmelserna hör till EU:s exklusiva behörighet har den åländska särställningen i nödvändig grad beaktats redan under avtalsförhandlingarnas gång. Partnerskapsavtalen ska tillämpas, å ena sidan, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga, i enlighet med de villkor som fastställs i fördragen. Landskapsregeringen konstaterar att bestämmelserna om Åland i protokoll 2 till fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 103/1994) således är tillämpliga på partnerskapsavtalen, i de fall avtalsbestämmelserna innebär bindande rättigheter eller skyldigheter av betydelse för Ålands särställning, och inte endast syftar till att främja utbytet av information och bibehålla dialogen parterna emellan.

Partnerskapsavtalen innehåller bestämmelser om vissa samsamarbetsområden som enligt 18 § självstyrelselagen hör till Ålands lagstiftningsbehörighet.

Behörighetsområden som berörs är åtminstone 18 § punkt 6 om allmän ordning och säkerhet, punkt 10 om miljö- och naturresurser, punkt 12 om hälsa, punkt 14 om kultur och utbildning, punkt 15 om jord- och skogsbruk, punkt 16 om fiske, punkt 21 om transport, punkt 22 om näringsverksamhet, punkt 23 om sysselsättning samt punkt 24 om statistik. Av dessa områden anses åtminstone allmän ordning och säkerhet, hälsa, utbildning samt kultur alltjämt höra till medlemsstaternas behörighet.

För att avtalet ska kunna träda i kraft i landskapet Åland krävs bifall av Ålands lagting, i enlighet med 59 § självstyrelselagen (ÅFS 1991:71) för Åland. I 59 § självstyrelselagen regleras situationen för ett internationellt avtals ikraftträdande i landskapet Åland enligt följande: "Om ett fördrag eller någon annan internationell förpliktelse som Finland ingår eller förbinder sig till innehåller en bestämmelse i en fråga som enligt denna lag faller inom landskapets behörighet, träder bestämmelsen i kraft i landskapet endast om lagtinget ger sitt bifall till den författning genom vilken bestämmelsen sätts i kraft."

Landskapsregeringen har i detta skede inget att invända mot undertecknandet av partnerskapsavtalen med Singapore och Malaysia, utan återkommer med mer detaljerade kommentarer om anledning till detta konstateras i samband med att regeringspropositionerna om avtalens godkännande sänds för utlåtande.

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Minister

Nina Fellman

Ålands lagting

Hänvisning
Republikens presidents framställning nr 4/2017-2018

Kontaktperson
Pamela Baarman

Ärende
**Yttrande över republikens presidents framställning till
Ålands lagting om godkännande av lagen om sättande i
kraft de bestämmelser som hör till området för
lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen
och dess medlemsstater, å ena sidan, och Australien, å
andra sidan**

Landskapsregeringen översänder härmed landskapsregeringens yttrande
över republikens presidents framställning nr 4/2017-2018.

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Minister

Nina Fellman

Till Ålands lagting

Landskapsregeringens yttrande
över republikens presidents framställning till Ålands lagting om godkännande av lagen om sättande i kraft de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Australien, å andra sidan

- Republikens presidents framställning nr 4/2017–2018

Ålands lagting har den 8 augusti 2018 begärt ett yttrande från Ålands landskapsregering över republikens presidents framställning till Ålands lagting om godkännande av lagen om sättande i kraft de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Australien, å andra sidan.

Landskapsregeringen har tidigare lämnat följande utlåtande i ärendet:

- Landskapsregeringen har den 3 maj 2018 lämnat ett utlåtande till utrikesministeriet över utkastet till regeringens proposition till riksdagen om godkännande av avtalet om ramavtalet mellan Europeiska Unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Australien, å andra sidan, och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Landskapsregeringen konstaterade då att avtalet innehåller bestämmelser inom landskapets lagstiftningsbehörighet, varför lagtingets bifall erfordras för att avtalet till dessa delar ska träda i kraft i landskapet. Landskapsregeringen konstaterade även att det i propositionsutkastet felaktigt framgick att landskapsregeringen kommenterat avtalsutkastet i juni 2012. Landskapsregeringen konstaterar nu att propositionen till denna del har korrigerats.

Ramavtalet med Australien är till karaktären ett så kallat blandavtal, där bestämmelserna som ingår dels hör till EU:s, dels till medlemsstaternas behörighet. Syftet med avtalet är att stärka parternas strategiska förbindelser och intensiviera samarbetet på bilateral, regional och global nivå på grundval av gemensamma värderingar och intressen. Respekt för demokratiska principer, de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen samt iakttagande av internationella förpliktelser om förhindrande av spridning av massförstörelsevapen utgör centrala element i avtalet. Bestämmelserna i ramavtalet är till största delen av en generell karaktär och innehåller huvudsakligen allmängiltiga åtaganden om uppmuntran till dialog och fördjupat samarbete mellan avtalsparterna. Ramavtalet rör samarbete bland annat inom områdena miljö och klimatförändringar, energi, vetenskap och teknologi, transport, utbildning och kultur, forskning, sysselsättning och migration. Avtalet är inte ett handelsavtal, men innehåller ett avsnitt om handel och ekonomiskt samarbete. Avtalet utgör grunden för alla kommande sektorsavtal mellan parterna, och lägger även grunden till de förhandlingar om ett frihandelsavtal som enligt planerna ska inledas under år 2018.

Ramavtalet ska tillämpas, å ena sidan, på Australiens territorium, och å andra sidan, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är tillämpliga, i enlighet med de villkor som fastställs i fördragen. Landskapsregeringen konstaterar att bestämmelserna i protokoll 2 om Åland i bilagan till fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 103/1994) således skulle vara tillämpliga på ramavtalet med Australien, i de fall avtalsbestämmelserna i fråga kunde innebära bindande rättigheter eller skyldigheter av betydelse för Ålands särställning. Landskapsregeringen har dock av utrikesministeriet informerats om att bestämmelserna i protokoll 2 inte aktualiseras i samband med detta avtal,

eftersom avtalsbestämmelserna endast syftar till att främja utbytet av information och bibehålla dialogen parterna emellan, och således inte berättigar företag från Australien att fritt utöva näringsverksamhet inom EU.

Landskapsregeringen konstaterar avslutningsvis att avtalet inte innehåller bestämmelser som står i strid med självstyrelselagen eller annan landskapslagstiftning. Landskapsregeringen ser inga hinder för att lagtinget ger sitt bifall till ramavtalet mellan EU, dess medlemsstater och Australien.

Mariehamn den 30 augusti 2018

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Minister

Nina Fellman